

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Gimnazjum im. J. G. Pawlikowskiego w Medyce
na lata 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018**

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, umożliwianie rozwoju młodzieży. Niniejszy program powstał, by przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w szkole. Jego nadrzędnym celem jest przygotowanie młodego człowieka do dokonywania wyborów takich, aby nie szkodziły ani jemu samemu, ani innym. Jest to pomoc w pracy nad samorozwojem i kształtowaniem systemu wartości młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest to program działań dydaktycznych i wychowawczych obejmujących całą społeczność szkolną (uczniów, rodziców, nauczycieli) w zakresie diagnozowania i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, skonstruowany dla naszej szkoły i dostosowany do jej potrzeb, oparty na diagnozie, stanowiący spójną całość z programem nauczania i koncepcją pracy szkoły, realizowany przez całą kadrę dydaktyczną szkoły. W ramach realizacji programu chcemy przygotować młodzież do zdrowego, beznalógowego, twórczego życia w zgodzie ze sobą i innymi ludźmi.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole przy użyciu następujących narzędzi: ankiet, rozmów indywidualnych, obserwacji, analizy osiągnięć szkolnych, analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji profilaktyczno-wychowawczej. Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano werbalizacji problemów w sześciu obszarach.

1. **Naruszania dyscypliny szkolnej- niska frekwencja na lekcjach, wagary (przyjazd drugim kursem, spóźnienia, uciezki z pojedynczych lekcji), łamanie zasad regulaminów szkolnych- np. używanie telefonów komórkowych, makijaż, strój**
2. **Przejawów niedostosowania społecznego w środowisku uczniowskim- wulgaryzmy, umieszczanie na portalach społecznościowych treści nieakceptowanych społecznie oraz używanie alkoholu i innych środków odurzających (narkotyki, dopalacze), palenie papierosów.**
3. **Agresji i przemocy rówieśniczej- bójki, wymuszania, wyzwiska, stalking.**
4. **Bezpieczeństwa i zdrowia uczniów w szkole i poza nią oraz podczas dojazdu autobusem szkolnym.**
5. **Niezdrowe nawyki żywieniowe.**
6. **Niski poziom czytelnictwa wśród młodzieży.**

Pracą wychowawczo - profilaktyczną należy objąć:

- całą społeczność uczniowską
- rodziców i całe rodziny
- kadrę pedagogiczną

Sytuacja materialna wielu rodzin jest bardzo trudna, a duża część uczniów jest objęta opieką pomocy społecznej. Rodzice większości uczniów pracują zawodowo. Rodzice oczekują od Szkoły bogatej oferty zajęć dydaktycznych, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających zainteresowania oraz zapewnienia uczniom bezpiecznych warunków edukacyjnych i wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w Szkole występują niewłaściwe postawy, takie jak:

- brak szacunku dla dorosłych i kolegów,
- agresja słowna i fizyczna,
- niszczenie mienia szkolnego i otoczenia,
- palenie papierosów
- używanie wulgaryzmów,
- zbyt częste opuszczanie zajęć lekcyjnych (niska frekwencja).

Przeprowadzone ankiety wykazały, że: atmosfera panująca na niektórych zajęciach nie sprzyja procesowi uczenia się, zbyt duża grupa uczniów nie wykorzystuje oferty edukacyjnej szkoły w postaci zajęć pozalekcyjnych, istnieją w szkole miejsca, w których najczęściej dochodzi do niewłaściwych zachowań, relacje pomiędzy członkami społeczności szkolnej nie są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu, uczniowie nie zawsze przestrzegają norm i regulaminów obowiązujących na terenie szkoły, małe zaangażowanie niektórych rodziców w rozwiązywanie problemów swoich dzieci.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców, wspomagają ich oraz współdziałają z nimi. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczo- profilaktycznych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków.

Program ten stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej dla dyrektora Szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę Szkoły. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań skierowanych do uczniów.

1. Podstawa prawna programu wychowawczego:

- *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* (Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),
- *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych* (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526.),

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 204 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2013 r. poz. 560),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. i 30 kwiecień 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 875)*
- *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości w przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 r.(z późniejszymi zmianami)*
- Statut Szkoły.
- Koncepcja Pracy Szkoły.

2. Cele programu:

- realizacja wartości wychowawczych:
 - szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
 - tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
 - uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
 - poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
 - umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
 - pomoc potrzebującym,
 - zdrowy styl życia, postawa proekologiczna;
- realizacja priorytetów Szkoły:
 - organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,

- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce (zwłaszcza edukacji matematyczno – przyrodniczej oraz rozwijaniu czytelnictwa),
 - integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie w nim swojej działalności;
- realizacja głównych celów wychowawczych:
 - zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
 - kształtowanie postaw twórczych,
 - stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
 - dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
 - otwarcie na wartości kultur Europy i świata.
- realizacja głównych celów profilaktycznych:
 - dostrzeżenie znaczenia dbałości o prawidłowy rozwój swojego organizmu,
 - dbanie o higienę miejsca pracy,
 - przekonanie uczniów o ważności dbania o własne zdrowie,
 - stworzenie modelu właściwego i bezpiecznego wypoczywania,
 - możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych,
 - kształtowanie umiejętności empatycznych komunikowania się, współpracowania i rozwiązywania konfliktów,
 - bycie tolerancyjnym dla innych,
 - praca nad sobą, znajomość swoich atutów oraz słabości,
 - kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych,
 - rozwijanie związków z grupą społeczną, poczucia odpowiedzialności za grupę (klasa, rodzina, społeczność lokalna),
 - rozwijanie samoświadomości, samooceny, samodyscypliny,
 - przestrzeganie zasad i norm etycznych,
 - dostarczenie wiedzy o powodach wchodzenia w uzależnienie,
 - umiejętność podjęcia decyzji "nie", by nie wejść w uzależnienie,
 - zapoznanie ze szkodliwością alkoholu, nikotyny, nadużywania leków, narkotyków, dopalaczy
 - uczenie młodzieży umiejętności przeciwstawienia się naciskowi i manipulacji ze strony otoczenia,
 - dostarczenie wiedzy i obalenie mitów na temat uzależnień,
 - pokazanie młodzieży, jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, kryzysowych bez uciekania do zachowań autodestrukcyjnych,
 - wyposażenie młodzieży, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców i opiekunów w wiedzę i umiejętności społeczne pozwalające na bezpieczne radzenie sobie z uzależnieniami,

- promocja stylu życia alternatywnego wobec używek,
- dbanie o komfort psychiczny uczniów, pracowników szkoły i rodziców w szkole,
- kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Najważniejszym celem Szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,
- budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa,
- kształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności,
- kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie Szkoły i w trakcie dowozu do Szkoły,
- kształtowanie postawy patriotycznej.
- wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży
- rozwijanie kompetencji czytelniczych i matematyczno – przyrodniczych,
- przeciwdziałanie wagarom oraz dbałość o dyscyplinę w szkole
- poznanie sytuacji rodzinnej i środowiska, w którym przebywa uczeń
- propagowanie zdrowego stylu życia
- poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur
- kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających
- budowanie pozytywnych relacji z rodzicami opartych na zaufaniu i wzajemnym poszanowaniu

3. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w Szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie

pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,

- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
 - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w Szkole,
 - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
 - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
 - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest tolerancyjny:
 - akceptuje odmienność innych ludzi,
 - nie wyśmiewa ani nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
 - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

4. Założenia programu:

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoły,
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia tego programu,
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

5. Formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

6. Metody pracy wychowawczej i profilaktycznej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- warsztaty,
- rozmowy, pogadanki.

7. Zadania:

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy dydaktyczno - wychowawczej i opiekuńczej Szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze i profilaktyczne w Szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo - profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek
- diagnozują przy współpracy z pedagogiem szkolnym problemy dydaktyczno-wychowawcze uczniów
- kształtują prawidłowe postawy wobec uzależnień
- dbają o bezpieczeństwo uczniów.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do Szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza Szkołą,

- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmacnianie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowania rozwoju wychowanka
- wspierają i prowadzą działania profilaktyczne.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego Szkoły,
- wspiera działania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w Szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas,
- udziela uczniom porad i konsultacji, wspiera uczniów,
- wspiera rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych, szczególnie w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne dotyczące poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,

- dodatkowo dla uczniów i rodziców/opiekunów prawnych podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- na zlecenie organów administracji publicznej, takich jak sądy, prokuratura, kuratorzy sądowi, policja, urzędy państwowe, Szkoły, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna itp., przygotowuje opinie o uczniach, w sprawach merytorycznie podległych pedagogowi szkolnemu
- promuje działania profilaktyczne na terenie szkoły i miejscowości.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych,

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- wyraża opinię na temat treści zawartych w programie wychowawczo - profilaktycznym oraz zatwierdza go do realizacji.
- współorganizuje większe uroczystości szkolne i środowiskowe.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

8. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,

- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, pedagoga,
- formułowanie wniosków
- modyfikację programu wychowawczego.

9. Plan działań profilaktycznych:

ZMIANY I STRATEGIE DZIAŁANIA	UCZNIOWIE	NAUCZYCIELE	RODZICE
1. Strategia informacyjna	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole - informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży - poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiające rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych - promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska - rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie i szkole - analiza sytuacji wychowawczej 	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych - zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiające rozumienie zjawiska podejmowania przez młodzież zachowań dysfunkcyjnych - informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole
2. Strategia edukacyjna	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć adaptacyjno-integracyjnych - trening asertywności - doskonalenie 	<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego - monitorowanie potrzeb w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo-profilaktycznego

	<p>umiejetności komunikacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowania 	<p>doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychoedukacja - udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych - kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne ucznia 	<p>szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami , szkolnymi programami: wychowawczym i profilaktyki - psychoedukacja odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców - umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły
<p>3. Strategie alternatywne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych - udział w konkursach przedmiotowych, sportowych, artystycznych oraz wszelkich działaniach szkoły - organizacja imprez masowych: wycieczki, rajdy, festyny środowiskowe - organizacja i promowanie konkursów, zawodów, działań profilaktycznych -praca w organizacjach działających na terenie szkoły i w srodowisku lokalnym: 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań informacyjno-konsultacyjnych indywidualnych i zbiorowych dla rodziców

	samorząd ucz., wolontariat, harcerstwo, stowarzyszenia i fundacje		
4. Strategie interwencyjne	- rozmowy wychowawcze	- udzielenie wsparcia nauczycielom wsparcia w sytuacji kryzysu	- wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych
Zmiany środowiskowe	W miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego		
Zmiany przepisów	W miarę potrzeby modyfikowanie przepisów statutu szkoły oraz obowiązujących procedur i regulaminów		

Sojusznikami w realizacji programu są:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Powiatu Przemyskiego
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Medyce
- Komenda Miejska Policji w Przemyślu oraz Komisariat Policji w Medyce
- Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej
- Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyślu
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Medyce
- Okręgowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Przemyślu
- Sąd Rodzinny w Przemyślu oraz kuratorzy sądowi
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Medyce

Działania skierowane do uczniów wszystkich klas:

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze: Statutem Szkoły, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, Procedurami Szkolnymi. - Uwrażliwienie na przestrzeganie regulaminu szkoły dotyczącego ubioru, makijażu, malowania włosów i paznokci, samowolnego opuszczania terenu szkoły a także korzystania ze sprzętu elektronicznego. 	Wychowawcy klas	wrzesień, październik
Przeciwdziałanie wagarom oraz dbałość o dyscyplinę w szkole	<ul style="list-style-type: none"> - Sprawdzanie obecności na każdej lekcji - Bieżące rozliczanie opuszczonych godzin na podstawie zeszytów usprawiedliwień - Zawiadamianie rodziców o kolejnych nieobecnościach dziecka w szkole - nagradzanie za dobra frekwencję uczniów (niwelowanie negatywnych uwag) - Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi. - Spotkania indywidualne z rodzicami 	Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele	Cały rok
Poznanie sytuacji rodzinnej i środowiska, w którym przebywa uczeń	<ul style="list-style-type: none"> - Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy na podstawie: wywiadów środowiskowych, wizyt domowych, współpracy z GOPS w Medyce - Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Cały rok

<p>Propagowanie zdrowego stylu życia (bulimia, anoreksja, zdrowe żywienie, higiena osobista, choroby cywilizacyjne, uzależnienia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjne - Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, rajdy - Realizacja programu „Żyj zdrowo więc sportowo” - Zapewnianie możliwości alternatywnych form spędzania wolnego czasu - Uczestnictwo młodzieży w imprezach kulturalnych (kino, teatr, muzeum) - Zajęcia tematyczne- warsztaty, aktywizujące metody pracy - Projekty edukacyjne promujące zdrowy styl życia - Realizacja tematycznych programów profilaktycznych - Spotkania ze specjalistami 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele WF i inni nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>Rok szkolny</p>
<p>Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki - Filmy edukacyjne - Zajęcia metodami aktywnymi. 	<p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny, katecheci, specjaliści.</p>	<p>W trakcie roku szkolnego</p>
<p>Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem profilaktycznym - Informowanie o dostępnych formach pomocy - Wymiana informacji Pedagogizacja rodziców - Wspólne organizowanie imprez szkolnych - Organizowanie spotkań warsztatowych z rodzicami na wybrane tematy - Zaangażowanie rodziców w poszukiwanie konstruktywnych rozwiązań i środków 	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy klas, specjaliści</p>	<p>W trakcie roku szkolnego</p>

Pomoc dzieciom nadpobudliwym mającym kłopoty w nauce i zachowaniu	- Wspieranie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi - Spotkania indywidualne z rodzicami i uczniami - Współpraca z kuratorami i sądem rodzinnym	Pedagog szkolny	W/g potrzeb
Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania, profilaktyki	- Spotkania z Radą Rodziców - Konsultacje indywidualne Wzajemna wymiana informacji	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny	W/g potrzeb

**Działania profilaktyczne skierowane do uczniów
klas pierwszych gimnazjum:**

Główne zadania do realizacji w klasie pierwszej to:

- poznanie uczniów,
- integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców,
- wypracowanie form współpracy z rodzicami
- pomoc uczniom w poznawaniu siebie

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Zintegrowanie zespołu klasowego.	- Uwrażliwienie na najważniejsze punkty regulaminów szkolnych - Godziny wychowawcze poświęcone lepszemu poznaniu się uczniów - Wycieczka (ognisko) Zajęcia integracyjno-	Wychowawcy klasy. Pedagog szkolny	wrzesień, październik

Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, mobbingowi	- Gry i zabawy psychologiczne - Wyjazdy i uczestnictwo młodzieży w imprezach kulturalnych (kino, teatr, muzeum) - Zajęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej - spotkania ze specjalistami (policja, MOZU)	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, dyrekcja	Zgodnie z planem wychowawczym i programem imprez szkolnych
Kształtowanie umiejętności pracy w grupie	- Zajęcia z zakresu komunikacji werbalnej, niewerbalnej(warsztaty) - Budowanie zaufania do innych i poszanowania odmienności	Wychowawcy klas	październik, listopad
Kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie postaw empatii i zaufania	- Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się (wycieczki, dyskoteki, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia, Dzień Dziecka)	Wychowawcy klas	Cały rok

**Działania profilaktyczne skierowane do uczniów
klas drugich gimnazjum:**

Istotnymi tematami do realizowania w klasie drugiej są:

- profilaktyka uzależnień,
- profilaktyka zachowań agresywnych i antyspołecznych,
- profilaktyka używania środków odurzających (dopalacze)

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających poprzez: Sztukę odmawiania Wzajemne wspieranie Werbalizacja potrzeb	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z asertywności - Spotkanie z realizatorami programów profilaktycznych - Realizacja wybranych scenariuszy programów profilaktyczno-edukacyjnych: - „Elementarz gimnazjalny” - „Jak żyć z ludźmi” - „Zanim spróbujesz” - „Wygrajmy młodość” - Spotkania z pracownikami służby zdrowia, policji, MOZU - Konkursy, filmy i ich omawianie 	Wychowawcy, pedagog szkolny	W trakcie całego roku szkolnego
Kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie poprzez: Poznanie swoich mocnych stron Docenienie własnych sukcesów	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie zajęć dodatkowych umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, umiejętności i uzdolnień - Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych) poprzez nagrody, pochwały 	Wychowawcy klas, samorząd uczniowski,	W trakcie całego roku szkolnego
Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> - Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej - Konferencje dla młodzieży i rodziców - Przygotowywanie gazetek i plakatów tematycznych przeciwdziałających uzależnieniom - Realizacja projektów edukacyjnych o tematyce uzależnień - Uświadamianie uczniom do czego służy komputer (telefon) – zapobieganie uzależnieniom od komputera i telefonów komórkowych - Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach i przedmiotach 	Nauczyciele, pedagog szkolny	W trakcie całego roku szkolnego

<p>Zapobieganie zachowaniom agresywnym i przemocowym STOP AGRESJI</p>	<p>- Spotkania ze specjalistami i realizatorami programów profilaktycznych - Kształtowanie poczucia własnej wartości - Uświadamianie wpływu zachowań agresywnych na drugiego człowieka - Skłanianie do refleksji nad własnym zachowaniem - Zwiększenie świadomości uczestników na temat norm prawnych regulujących postępowanie w przypadku zachowań agresywnych - Utrwalenie wiedzy dotyczącej zjawiska agresji - Doskonalenie umiejętności rozpoznawania emocji towarzyszących zachowaniom agresywnym - Wskazanie pozytywnych sposobów i technik hamowania i rozładowania agresji - Wypracowanie własnych sposobów redukcji agresji i przemocy - prezentacja filmów edukacyjnych –</p>	<p>pedagog szkolny, nauczyciele, dyrekcja</p>	<p>cały rok</p>
---	--	---	-----------------

**Działania profilaktyczne skierowane do uczniów
klas trzecich gimnazjum:**

Istotnymi elementami działań do realizacji w klasie trzeciej są:

- Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia, czyli pierwszej decyzji zawodowej.
- Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego,
- Prowadzenie doradztwa zawodowego.

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowanie	- Godziny wychowawcze dotyczące właściwych wyborów - Działalność w organizacjach szkolnych i pozaszkolnych	Wychowawcy	W trakcie całego roku
Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go	- Spotkania ze specjalistą do spraw nieletnich KMP w Przemysłu. - Sekcja prewencji - Zapoznanie ze strategią działań interwencyjnych - Spotkania warsztatowe, pogadanki dotyczące obowiązków ucznia-odpowiedzialności za ich	Wychowawcy, pedagog szkolny	W trakcie całego roku
Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień poprzez : Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień Zwalczanie mitów na temat uzależnień	Godziny wychowawcze na temat społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień Filmy o uzależnieniach i dyskusje na ich temat	Wychowawcy, pedagog szkolny	W trakcie całego roku
Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej	- Spotkania z doradcą zawodowym, pedagogiem szkolnym (preorientacja zawodowa) - Udział w Dniach Otwartych Szkół - Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki i informatory) - Udział w próbnym egzaminie gimnazjalnym	Wychowawcy , pedagog szkolny	W trakcie całego roku

<p>Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian oraz akceptacja własnej płciowości; - przyjęcie integralnej wizji ludzkiej seksualności; umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunek dla ciała innej osoby. - Korzystanie ze środków przekazu w sposób selektywny, umożliwiającą obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem - Umiejętność korzystania z systemu poradnictwa dla dzieci i młodzieży. - Przyjęcie integralnej wizji osoby; wybór i urzeczywistnianie wartości służących osobo we mu rozwojowi; kierowanie własnym rozwojem, podejmowanie wysiłku samowychowawczego zgodnie z uznawanymi normami i wartościami; poznawanie, analizowanie i wyrażanie uczuć; rozwiązywanie problemów i pokonywanie trudności okresu dorastania. - Relacje międzyludzkie i ich znaczenie: przyjaźń, zakochanie, miłość. - Rola miłości w życiu człowieka i jej rodzaje. - Inicjacja seksualna i jej uwarunkowania. - Etapy miłości: fascynacja, miłość, miłość dojrzała - Przygotowanie do pełnienia ról małżeńskich i rodzicielskich. 	<p>-specjaliści, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p>
--	---	---	-----------------

Założone efekty:

- Wypracowanie prawidłowej komunikacji w grupie.
- Nabycie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych środkach psychoaktywnych.
- Nabycie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo i zdrowie.
- Zdobywanie wiedzy na temat skutków prawnych i społecznych używania środków psychoaktywnych.
- Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami.
- Nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi.
- Zdobywanie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu.
- Nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami uczniów- ich aktywizacja.
- Zdobywanie istotnych umiejętności psychologicznych i społecznych takich jak skuteczne odmawianie, asertywność, umiejętności komunikacyjne, empatię.
- Uporządkowanie własnego świata wartości
- Utrwalenie postawy odrzucającej nałogi, przemoc i agresję
- Zdobywanie umiejętności właściwego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- Usystematyzowanie wiedzy uczniów i rodziców na temat uzależnień i ich skutków a także mechanizmów agresji i przemocy
- Ukształtowanie właściwych postaw rodzinnych i społecznych
- Rozpoznanie predyspozycji edukacyjnych uczniów i właściwy wybór dalszej ścieżki kształcenia.

Profilaktyka i wychowanie to nie tylko specjalnie prowadzone zajęcia. Uznajemy, za bardzo ważny codzienny kontakt ucznia z nauczycielem. Oczekujemy, że postawy nauczycieli, takie jak, stawianie wymagań na miarę możliwości uczniów, budowanie grupy, zachęcanie do współpracy, motywowanie przez odkrywanie mocnych stron uczniów, uczenie metodami aktywizującymi, ocenianie kształtujące, twórcze podejście do tematu w efekcie zaowocują zmniejszeniem ilości niepowodzeń szkolnych, drugoroczności, właściwymi postawami społecznymi uczniów opartymi na poszanowaniu godności własnej i drugiego człowieka.

Załącznikami do programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoły są:

- Koncepcja Pracy Szkoły
- Plan Pracy Zespołu Wychowawców klas wraz z tematyką godzin wychowawczych,
- harmonogram imprez i uroczystości szkolnych,
- plan wycieczek i imprez turystycznych,
- procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych
- regulamin bezpieczeństwa na terenie szkoły
- regulamin karania uczniów